

РЕШЕНИЕ

№ 860

гр. Варна , 10.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ в публично заседание на
тринадесети април, през две хиляди двадесет и първа година в следния
състав:

Председател: Юлия Р. Бажлекова
Членове: Даниела С. Христова
Светлана К. Цанкова

при участието на секретаря Елка Н. Иванова
като разгледа докладваното от Светлана К. Цанкова Въззивно гражданско
дело № 20213100500640 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 от ГПК и е образувано по депозирана
въззивна жалба от „Електроразпределение Север“ АД срещу Решение № 260188/25.01.2021
г., постановено по гр.дело № 3624 по описа за 2020 год. на ВРС.

Твърди се, че обжалваното решение е неправилно и незаконосъобразно.
Излагат се подробни съображения във въззивната жалба. Претендира се отмяна на
решението на ВРС и постановяване на друго, с което да се отхвърли предявения иск.
Претендират се разноски по делото.

Въззиваемата страна е депозирала писмен отговор, в който изразява
становище за неоснователност на депозирана въззивна жалба. Претендира разноски по
делото

Съдът, след преценка на събраните доказателства, касаещи предмета на
спора, по вътрешно убеждение и въз основа на закона, предметните предели на
въззивното производство, очертани с жалбата, намира, че жалбата е подадена в срока
по чл. 259, ал. 1 от ГПК, от легитимирано лице, съдържа необходимите реквизити, не
страда от пороци, поради което съдът я намира за допустима.

Съдът на осн. чл. 269 от ГПК, след като извърши служебна проверка,
намира обжалваното решение за валидно и допустимо.

Обжалваното решение подлежи на проверка за правилност по наведените
в жалбата оплаквания, поради което и за да се произнесе съдът взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл.124, ал.1 ГПК от С. А. К., ЕГН ***** срещу „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СЕВЕР” АД, ЕИК 104518621 за приемане за установено в отношенията между страните, че ищецът не дължи на ответника сумата от **2709,24 лева**, представляваща стойност на ел. енергия за извършена корекция за минал период 30.09.2015г.- 03.02.2020г. за обект на потребление, находящ се в гр. Варна, ул.“Гладстон“ №1, вх.А, ет.8, ап.31 с абонатен № 0101604119 и клиентски № 1100070275, за което вземане е издадена фактура № 0106132956/19.02.2020г.

Ищецът твърди, че има качество на потребител на ел. енергия с клиентски №1100070275. Оспорва да дължи процесната сума. Оспорва проверката, тъй като не била извършена в негово присъствие. Твърди, че задължение за поддържане на СТИ в изправност е на ответното дружество. Оспорва това количество да е доставено и потребено от него. Твърди, че ответното дружество не е спазило изискванията на ПИКЕЕ при извършване на корекцията. Искането отправено до съда е за уважаване на претенцията и присъждане на разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор от ответника, с който искът се оспорва като неоснователен. Твърди, че сумата е дължима на основание чл.55 ПИКЕЕ. Сочи, че на 03.02.2020г. на основание чл. 45 ПИКЕЕ е извършена проверка на СТИ в присъствието на един свидетел, за която е съставен КП № 1106170. При проверката е установено, че в регистър 1.8.3. има показания в размер на 015615 кВтч, като потребената ел.енергия в този регистър не била визуализирана на дисплея, респ. отчетена и заплатена от абоната. Съобразно експертизата извършена от БИМ Варна, е установена намеса в тарифната схема на електромера и наличие на преминала енергия по тарифа Т3, невизуализирана на дисплея - 015615 кВтч. СТИ не съответства на техническите характеристики. Това количество ел. енергия не представлява служебно начислено, а реално доставено, потребено, измерено от СТИ, но неотчетено при ежемесечните отчети, с оглед на което и в евентуалност се позовава на договорната връзка между страните по повод дължимостта на сумата. На 19.02.2020г. ответното дружество е издало фактура, с която е остойностило така отчетеното в невизуализирания регистър количество ел. енергия. Искането е за отхвърляне на исковата претенция и присъждане на сторените по делото съдебно- деловодни разноски.

Съдът, въз основа на събраните по делото доказателства приема за установено от фактическа страна следното:

Предявеният иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК е допустим, поради наличието на правен спор относно дължимостта на процесната сума.

Не е спорно между страните, че С. А. К. е потребител на електрическа енергия за обект, находящ се в гр. Варна, ул.“Гладстон“ №1, вх.А, ет.8, ап.31. Ползваната ел. енергия се отчита и заплаща по партида абонатен № 0101604119 и клиентски № 1100070275.

От констативен протокол № 1106170/03.02.2020г. е видно, че е извършена техническа проверка на СТИ, отчитащ електроенергията в обекта на ищеца, извършена от служители на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СЕВЕР” АД на основание чл. 83 ЗЕ и ОУ на ДПЕЕЕМ на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СЕВЕР” АД. Констатирани са показанията на дисплея на електромера /общо четири тарифи: 1.8.1, 1.8.2, 1.8.3, 1.8.4/. Електромерът е демонтиран и на негово място е монтиран нов. Иззетият електромер е поставен в индивидуална опаковка, запечатана с пломба № 587003. Посоченият констативен протокол е съставен в присъствието на един свидетел и подписан от него и актосъставителите.

Демонтираният електромер е предаден за експертиза в БИМ. Съставен е констативен протокол от метрологична експертиза на средство за измерване № 135/12.02.2020г., видно от който при извършените проверки на точността на отчитане на електромера не са констатирани грешки. В протокола е посочено, че при софтуерно четене е установена намеса в тарифната схема на електромера. Констатирано е наличие на преминала енергия на тарифа 1.8.3 - 015615кВтч. Отбелязано е, че електромерът съответства на метрологичните характеристики и отговаря на изискванията за точност при измерване на електроенергия.

Съставено е Становище за начисление на електрическа енергия от 17.02.2020г. в размер на 15615кВтч за периода 30.09.2015г. – 03.02.2010г. /разделен на седем подпериода/, в което е посочено, че корекцията е извършена на основание констативен протокол 135/12.02.2020г. и извършена техническа проверка. Посочено е, че корекцията е извършена на основание чл. 55 ПИКЕЕ. Въз основа на цитираното становище е издадена фактура № 0106132956/19.02.2020г. за сумата 2709,24лв., представляваща ел. енергия за процесния период 30.09.2015г.- 03.02.2020г., разделен на седем подпериода.

От заключението на изготвената СТЕ се установява, че към датата на извършване на проверката – 03.02.2020г. процесният електромер е бил в срок на метрологична годност. Преминал е метрологична проверка през 2015г. Метрологичната му годност е шест години и е монофазен. В констативен протокол №1115946/30.09.2015г. на „ЕНЕРГО-ПРО МРЕЖИ“ АД е посочено, че процесният СТИ е монтиран с нулеви показания по тарифа Т1 и Т2. Отчетените в тарифа Т3 количества електроенергия в размер на 15615кВтч са доставени, преминали през схемата на средството за техническо измерване. Процесната намеса по своята същност е софтуерна и се изразява в препрограмиране на времи-интервалите на тарифните зони на СТИ, като е вкл. тарифа Т3, в която се отчита част от потребената електроенергия.

От показанията на разпитания по делото свидетел М.Т., служител на ответното дружество, се установява, че е присъствал на проверката в процесния обект и е съставил констативния протокол от 03.02.2020г. Посочва, че при прочитането на процесния СТИ било установено, че в един от невизуализираните регистри има натрупано количество електроенергия. Съставили протокола, който бил подписан от свидетел, като последният сверил показанията на СТИ. След това подменили електромера, като го поставили в

безшевна торба и го пломбирали.

Въз основа на установената фактическа обстановка,съдът приема следните правни изводи :

Страните се намират в облигационна връзка с предмет продажба и доставка на електрическа енергия и въззиваемият има качество потребител на електрическа енергия по смисъла на ЗЕ.

Съгласно чл.120 ЗЕ електрическата енергия, доставена на крайни клиенти, се отчита със средства за търговско измерване, които са собственост на оператора на електрическата мрежа или на оператора на съответната електроразпределителна мрежа, разположени до или на границата на имота на клиента. За да възникне правното задължение на крайния клиент за заплащане на продажната цена, доставчикът следва да установи в процеса на доказване по правилата на чл.154, ал.1 ГПК действително доставеното количество електроенергия за минал период, вкл. и в случаите когато е доказано по несъмнен начин, че върху СТИ е извършено неправомерно въздействие, в резултат на което с него е измерена цялата доставена енергия, но последната не е отчетена правилно.Неправилно отчетеното количество на реално доставена електроенергия поражда парично притезание в патримониума на продавача, представляващо продажна цена за действително, реално **доставено** количество електрическа енергия през съответния период, за който е начислена. /арг. чл.200, ал.2 ЗЗД/.В този смисъл е решение № 160 от 31.12.20г.по гр.дело № 1174/20г.на Четвърто г.о. на ВКС.

С оглед събраните доказателства по делото,включително и с оглед приетата пред ВОС експертиза, настоящият съставът на ВОС, че въззивникът „Енерго Про продажби „ АД е доказал осъществено действие – неправомерна намеса върху процесния електромер, което има за резултат отчитане на по-малки количества от доставената и потребена електрическа енергия. Електрическата енергия е доставена за исковия период, поради което се дължи нейното заплащане .

Договорите за покупко-продажба на електрическа енергия се сключват по занятие от крайния снабдител по смисъла на §1, т.28а, б.„а“ от ДР на ЗЕ с крайния клиент, като в зависимост от обстоятелството дали последният е физическо лице и използва доставената ел. енергия за лично потребление, или е търговец, респ. юридическо лице – нетърговец, тези транслативни възмездни двустранни сделки пораждат правните последици на договора за покупко-продажба /чл.183 и сл. ЗЗД/, респ. на договора за търговска продажба / чл.318 и сл. ТЗ/. Следователно правното действие на тези договори попада под приложното поле на ЗЗД, респ. на ТЗ, тъй като учредените от тях договорни правоотношения са възникнали или между търговец и физическо лице-нетърговец и за тях следва да се прилагат правилата, уредени в ЗЗД – арг. чл.318, ал.2 ТЗ, или между търговци, като за тях приложение намират разпоредбите, уреждащи договора за търговска продажба. И при двете правоотношения за доставчика на електрическа енергия се пораждат две основни задължения - да прехвърли правото на собственост върху описаното в сметките количество енергия и да предаде неговото владение на купувача /да извърши доставката на ел. енергия до границата на

собственост върху електрическите съоръжения на крайния клиент по смисъла на чл.116, ал.7 ЗЕ, а за купувача /краен клиент на ел. енергия/ - да заплати уговорената продажна цена с ДДС и да получи вещите /арг. чл.110, ал.2 ЗС/, предмет на договорите – чл.200, ал.1 ЗЗД, респ. чл. 327, ал.1 ТЗ. Тъй като договорът за продажба, вкл. и за търговска продажба представлява консенсуална двустранна правна сделка, при неговото сключване се пораждат правните последици, към които са насочени насрещните волеизявления на страните и в този смисъл, предаването на вещите, предмет на договора и заплащането на уговорената цена не се включва в неговия фактически състав, а са в изпълнение на породените от него договорни задължения. По силата на чл.200, ал.2 ЗЗД, респ. чл.327, ал.1 ТЗ купувачът е длъжен да плати цената при предаване на стоката, освен ако е уговорено друго, т.е. за да възникне изискуемостта на задължението за заплащане на продажната цена, продавачът трябва да изпълни задължението си да предаване на вещите, предмет на договорното правоотношение. С оглед специфичния характер на движимата вещ-електрическа енергия, и повторяемостта на периодичната престация на крайния снабдител, законодателят е уредил специални правила за установяване на действително доставената електрическа енергия от крайния снабдител до крайния клиент.

В настоящето производство се установява по безспорен начин от техническа експертиза: захранване на процесния обект с електрическа енергия от дружеството въззивник, извършена техническа проверка на средство за търговско измерване за обекта, при което се установява показания не само в явните регистри, но и в скрит регистър, извършена проверка в Българския институт по метрология и установена при нея чрез софтуерно „прочитане“ на паметта на електромера, съответстващ на метрологичните характеристики и отговарящ на изискванията за точност при измерване на електрическа енергия, осъществена външна намеса в тарифната му схема – наличие на преминала електрическа енергия в невизуализирана на дисплея тарифа Т3) .

Съобразявайки заключението на техническа експертиза, съдът приема, че електромерът е бил в срок на метрологична годност и е параметризиран да отчита консумираната за обекта електрическа енергия по два визуализирани на екрана регистри, а регистър/тарифа Т3 не се изписва на дисплея при редовните месечни отчети, поради което тази тарифа не е била активна за търговски отчет; наличието на показания в този регистър сочи неправомерно софтуерно въздействие върху електромера чрез „претарифиране“ на показанията по отделните регистри с цел пренасочване на показанията за консумацията на електрическа енергия от видимите тарифи на дисплея към скритата,.

Според приетата експертиза електромерът има вмешателство в програмата за параметризация на средството за търговско измерване, тъй като електромерът е параметризиран да отчита по две тарифи като за битов абонат, а са налични данни, записани в трети регистър на измервателния уред; електромерът е монтиран нов в обекта на ищеца – показанията по първа и втора тарифа са били нулеви.

С оглед изложеното, настоящият въззивен състав приема, че констатираното при метрологичната проверка количество електрическа енергия в неактивиран за търговски отчет регистър е действително доставено и потребено, но неотчетено при месечните отчети, поради намеса, насочена към разпределяне на действително потребена енергия и върху невизуализирана тарифа с цел отклоняване на отчета на ползваната ел. енергия

По тези съображения сумата от 2709,24 лева съставляваща стойност на служебно начислено, количество електрическа енергия за която сума е издадена фактура е дължима, а предявеният отрицателен установителен иск - неоснователен.

Следва да се посочи, че сумата правилно е изчислена на основание

извършената корекционната процедура по реда на Правила за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/, в сила от 04.05.2019г., които имат характер на подзаконов нормативен акт, задължителен за страните. Проверката на СТИ е извършено съобразно правилата на ПИКЕЕ – съставен е констативен протокол /чл. 49, ал. 1/, подписан от представител на оператора и от свидетел, който не е служител на оператора /ал. 3/.

Без значение е обстоятелството, че ответникът е изпратил съставения констативен протокол от 03.02.2020г. и издадената фактура от 19.02.2020г. на абоната, тъй като в съдебното производство има възможност да бъдат направени всички възражения..

Въвеждането на оператора на законова възможност да извършва корекционна процедура цели да се коригира неоправданото имуществено разместване между страните, като на потребителя се начисли сума, която да компенсира доставеното и неотчетено количество енергия.

При положение, че първоначалните показания на СТИ са били нулеви, т.е. СТИ не е било използвано, няма основания да се приеме, че натрупването в невидимия регистър е било извършено преди монтажа на СТИ.

В обобщение, решението на ВРС, като неправилно следва да се отмени изцяло и вместо него да се постанови друго, с което предявеният отрицателен иск бъде отхвърлен.

С оглед изхода на правния спор, на основание чл. 78 ал. 1 от ГПК ищцата С. А. К. следва да заплати на „Енерго Про Продажби“ АД, ЕИК 103533691, направените по делото разноски пред двете инстанции в размер на 2 266,20 лв., съгласно представените списъци.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 260188/25.01.2021 г., постановено по гр.дело № 3624 по описа за 2020 год. на ВРС, с което се :

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните, че С. А. К., ЕГН ***** с адрес гр. Варна, ул. „Гладстон“ № 1, вх. А, ет. 8, ап. 31 **не дължи** на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СЕВЕР“ АД, ЕИК 104518621, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Владислав Варненчик“ № 258, Варна Тауърс – Е, сумата от сумата от **2709,24 лева.**, представляваща стойност на ел. енергия за извършена корекция за минал период 30.09.2015г.- 03.02.2020г. за обект на потребление, находящ се в гр. Варна, ул. „Гладстон“ № 1, вх. А, ет. 8, ап. 31 с абонатен № 0101604119 и клиентски № 1100070275, за което вземане е издадена фактура № 0106132956/19.02.2020г., **на основание чл. 124, ал. 1 ГПК.**

ОСЪЖДА „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СЕВЕР“ АД, ЕИК 104518621, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Владислав Варненчик“ № 258, Варна

Тауърс – Е, да заплати на С. А. К., ЕГН *****, сумата от **533,37лв.**, представляваща сторените в настоящото производство съдебно-деловодни разноси, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА :

ОТХВЪРЛЯ ИСКА предявен от С. А. К., ЕГН *****, с адрес гр. Варна, ул.“Гладстон“№ 1, вх.А, ет.8, ап.31 да се **ПРИЕМЕ ЗА УСТАНОВЕНО** в отношенията между страните, че С. А. К., ЕГН *****, с адрес гр. Варна, ул.“Гладстон“№ 1, вх.А, ет.8, ап.31 **не дължи** на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СЕВЕР“ АД, ЕИК 104518621, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Владислав Варненчик“ № 258, Варна Тауърс – Е, сумата от сумата от **2709,24лева.**, представляваща стойност на ел. енергия за извършена корекция за минал период 30.09.2015г.- 03.02.2020г. за обект на потребление, находящ се в гр. Варна, ул.“Гладстон“ №1, вх.А, ет.8, ап.31 с абонатен № 0101604119 и клиентски № 1100070275, за което вземане е издадена фактура № 0106132956/19.02.2020г., на основание чл. 124, ал. 1 ГПК.

О С Ъ Ж Д А С. А. К., ЕГН *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СЕВЕР“ АД, ЕИК 104518621, със седалище и адрес на управление: гр. Варна, бул. „Владислав Варненчик“ № 258, Варна Тауърс – Е, сумата от **2 266,20лв.**, представляваща сторените съдебно-деловодни разноси пред двете инстанции, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

Решението е **окончателно и не** подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд , на осн.чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____